

Аксютіна Анастасія Володимирівна,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДОБРЕ ВІДОМІ ЗНАКИ ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ: ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» знак для товарів чи послуг — це позначення, за якими товари або послуги одних осіб відрізняються від однорідних товарів чи послуг інших осіб [1]. У нормативно-правових актах стосовно зазначеного поняття використовуються терміни «торговельна марка» і «торговельний знак». В Цивільному Кодексі України поняття «торговельна марка» трактується як, позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів, що виробляються однією особою, від товарів, що виробляються іншими особами.

Якщо вести мову саме про охорону прав на добре відомі знаки для товарів і послуг, то умови охорони такого виду знаків передбачені в ст. 25 Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг". Щодо набуття права власності на добре відомий знак то незалежно від наявності чи відсутності реєстрації визнати знак добре відомим може суд або Апеляційна палата Державного департаменту інтелектуальної власності, рішення якої може бути оскаржене у судовому порядку[1].

При визначенні того, чи є марка добре відомою в Україні, можуть розглядатися, зокрема, такі фактори, якщо вони є доречними: ступінь відомості чи визнання марки у відповідному секторі суспільства; тривалість, обсяг та географічний район будь-якого використання марки чи її просування, включаючи рекламування чи оприлюднення та представлення на ярмарках чи виставках товарів чи послуг, щодо яких марка застосовується; тривалість та географічний район будь-яких реєстрацій чи заявок на реєстрацію марки за умови, що вона використовується чи є визнаною; свідчення успішного відстоювання прав на марку, зокрема територія, на якій марка визнана добре відомою компетентними органами; цінність, що асоціюється з маркою [2].

Значення добре відомих знаків полягає в тому, що вони охороняються навіть без реєстрації, використання їх на територіях, що охороняються, не є обов'язковим, у ряді країн їх правова охорона розповсюджується не тільки на товари, що зробили їх добре відомими, але і на всі товари і послуги [3].

Необхідно вказати що охорона прав на добре відомий торговельний знак регламентується не тільки національними правовими нормами, але і міжнародними, а саме Паризькою конвенцією про охорону промислової власності, Угодою про торгові аспекти прав інтелектуальної власності 1994 р. (Угода TRIPS), але в цих міжнародних актах також як і в Законі України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», не надається тлумачення поняття «добре відомого знаку». Міжнародна асоціація з охорони промислової власності запропонувала таке визначення досліджуваного поняття: «Загальновідомим товарним знаком є знак, відомий широкому колу зацікавлених осіб, які мають стосунок до виробництва, торгівлі чи використання позначеної цим знаком продукції, якщо цей знак сприймається ними як такий, що вказує на особливе джерело походження зазначеної продукції» [4, с.204].

Будь яке правове явище задля успішної і ефективної його реалізації потребує правової регламентації шляхом закріплення в нормативно-правових актах. Забезпечення захисту добре відомих товарних знаків є нагальною потребою, оскільки дані знаки визнаються майже у всіх країнах світу, а це набуває особливого значення особливо в умовах інтеграції України до ЄС. Добре відомий торговельний знак є об'єктом права інтелектуальної власності та важливим елементом у господарській діяльності. Також за допомогою добре відомого знаку товари чи послуги впізнають на ринку, які свідчать про високу якість даного товару, його надійність, гідну репутацію товаровиробника. Правова охорона прав на добре відомі знаки для товарів і послуг потребує вдосконалення та оновлення теоретичних та практичних підходів в галузі охорони права інтелектуальної власності, і таке оновлення передусім повинно розпочатися з законодавчого закріплення визначення добре відомого знаку. Пропонуємо доповнити частину 1 статті 25 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» таким чином: «Добре відомий знак в

Україні це знак який відомий широкому колу осіб і має добру репутацію, та сприймається як символ світової торгівельної системи».

Бібліографічні посилання:

1. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Байлема Т.М. Станіслав О.В., Поняття права на торговельні марки та їх цивільно-правовий захист URL: http://www.rusnauka.com/9_NND_2014/Pravo/3_163342.doc.htm
3. М. Дубинский / Общеизвестный товарный знак. // М. Дубинский/ URL: <http://logotipov.net/?id=1066>
4. Демченко Т.С. Правова охорона загальновідомих і знаменитих знаків у міжнародній практиці та в Україні. *Вісник господарського судочинства*. 2016. №3. с.204 -210

Карпенко Роман Валерійович,

викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕВОЛЮЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ ТА ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ

Згідно ст. 2 нового Закону України від 02.06.2016 р. «Про судоустрій і статус суддів» завданнями національних судів України є здійснення правосуддя на засадах верховенства права, забезпечення кожному права на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Формування наднаціонального законодавства у цивільному процесі – Європейського цивільного процесу (European Civil Procedure, далі – ЕСП), має суттєвий вплив на гармонізацію цивільного судочинства України, створення ефективної системи судового захисту.

Брюссельську Конвенцію від 27 вересня 1968 р. вважають одним із перших кроків утворення ЕСП (про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах), яка забезпечила основу і принципи ЕСП. Регламент № 44/2001 від 22 грудня 2000 р., замінений Регламентом №1215/2012 від 12 грудня 2012 р. (набрав чинність 10 січня 2015 р.) є невід'ємною частиною системи ЕСП. За Регламентом запроваджується загальна процедура виконання судових рішень, єдиний підхід до виконання судових рішень судів держав – членів ЄС, що забезпечує комплексність загальноєвропейської системи ЕСП [1, с.140]. Окремого дослідження заслуговує досвід розвитку цивільного процесуального законодавства держав-членів ЄС, зокрема в касаційній інстанції, та його вплив на оптимізацію судочинства України.

Перегляд судових рішень у касаційній інстанції є останнім етапом судочинства України, спрямованим на перевірку законності та обґрунтованості судових рішень, які набрали законної сили. Тому здійснення ефективності судового захисту у касаційному провадженні, як останнього гаранта реалізації порушених, невизнаних або оспорюваних прав, має особливе значення.

З точки зору застосування процесуальних фільтрів у касаційному провадженні цікавим є Цивільний процесуальний кодекс Польщі. Згідно з ЦПК Польщі касаційна скарга може бути подана на рішення судів другої інстанції; вона подається до Верховного Суду стороною, Генеральним Прокурором, Уповноваженим з Прав Людини або Уповноваженим з Прав Дитини. Випадки, коли касаційна скарга не може бути подана, залежать від категорій справ, ціни позову, а також виду провадження, – оскарження судових рішень у майнових справах із ціною позову менше 50000, 00 злотих (113360, 00 грн.); у справах, що виникають з трудових відносин і соціального страхування із ціною позову менше 10000, 00 злотих; справ про розлучення та виплату аліментів; справ, розглянутих у спрощеному провадженні та ін. (ст. 3982 ЦПКП). Касаційна скарга повинна містити посилання на рішення, яке оскаржується, із вказівкою про повне або часткове його скасування, підстави для подання касаційної скарги. Строк подання касаційної скарги – два місяці з дати